

Partyzáni: hrdinové nebo zločinci?

„K okázalým sabotážním a diverzním činům chyběly odboji potřebné prostředky. Dlouho nepřicházel v úvahu ani ozbrojený či dokonce partyzánský boj. Odbojové síly totiž zůstaly úplně ozbrojeny, navíc k takovému způsobu boje nebyly v Čechách ani na Moravě příhodné podmínky. Nepřístupných hornatých a lesnatých oblastí bylo málo, hustota osídlení naopak značná. A tak se partyzánství uplatnilo širěji až v závěrečných fázích války.“

Tolik o odbojovém hnutí za 2. světové války učebnice Dějepis pro gymnázia a střední školy. Opravdu je to ale všechno...? Odbojová a partyzánská činnost za 2. sv. války může být nahlížena z mnoha úhlů, a svůj podíl na tom mají i jednotlivé politické systémy po válce následující. Zatímco v období totality byli par-

VÝSTRAŽNÁ CEDULE varující před „bandity“ - partyzány. Foto: Archiv MRV

tyzáni glorifikováni, neboť jejich činnost byla dávána do souvislosti s vůdčí úlohou komunistického odboje, po roce 1989 nastává

obrat a u veřejnosti získávají oblibu obzvláště materiály usvědčující partyzány z takřka kriminální činnosti. Ať tak či onak, ak-

tivity v pro nás už nepředstavitelných podmínkách 2. světové války zasluhují svou pozornost.

Přijďte si do muzea připomenout, že úspěch partyzánského boje proti okupantům závisel především na spolupráci civilního obyvatelstva, které za cenu obrovského rizika a obrovských obětí pomáhalo partyzánům. Na jaře roku 1945, pár týdnů před koncem 2. světové války, přitom zažívalo Valaško nejkrutější okamžiky válečných let. Vypálená Ploština, Prlov, Juříčkův mlýn a Vařakovy paseky zůstávají dodnes mementem této hrůzné doby.

Predevším zásluhou obětavosti Valachů dokázal přežít partyzánský oddíl Jana Žižky, který se zformoval v lednu 1945 v 1. čs. partyzánskou brigádu Jana Žižky, vůbec největší partyzánský oddíl na území Protektorátu. Právě jemu je věnována výstava v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí – zhlédnout ji můžete od 4. února do 22. května 2016.

Mgr. Ivana Ostřanská
historik Muzea regionu Valaško, p. o.